

In Memoriam Reino Kero 1939–2020

Siirtolaisuushistorian tutkimuksen linjanvetäjä

Professori emeritus Reino Kero kuoli 81-vuotiaana kesäaunnonaan Sastamalan Kiikassa 25.6.2020. Hän syntyi 2.3.1939 maanviljelijäperheeseen Kiikassa.

Kero aloitti yleisen historian opinnot vuonna 1960 Turun yliopistossa, jossa hän työskenteli eläkkeelle siirtymiseensä asti vuonna 2002. Hän toimi oppiaineensa assistenttina, lehtorina sekä lopulta apulaisprofessorina 1989–1998 ja professorina 1998–2002. Etenkin työuransa loppupuolella hänellä oli tärkeä asema Turun yliopiston hallinnossa humanistisen tiedekunnan varadekaanina, dekaanina ja laitosjohtajana. Hän oli Suomalaisen Tiedeakatemian jäsen.

Reino Kero laati pro gradu -tutkielmaansa kotimaakuntansa Satakunnan siirtolaisuudesta Pohjois-Amerikkaan. Se määritteli hänen koko tutkijanuransa, ja hänestä tuli suomalaisen kaukosiirtolaisuuden tutkimuksen keskeinen vaikuttaja.

Reino Keron tieteellinen tuotanto suomalaisen kaukosiirtolaisuuden historiasta oli laaja sisältäen kymmenkunta kirjaa ja kymmenittäin artikkeleita eri kielillä kuten myös populaarimpia artikkeleita. Keron väestöhistoriallinen väitöskirja *Migration from Finland to North America in the years between the United States civil war and the First World War* (1974) kohdistui suomalaisten muuttoihin Atlantin taakse 1860-luvulta ensimmäiseen maailmansotaan. Teos kohosi tärkeään asemaan kansainvälisessä siirtolaisuustutkimuksessa sekä metodisen otteensa että yhden siirtolaisryhmän tarkan ja monipuolisen käsittelyn ansiosta. Tämän mahdollisti Suomen ainutlaatuinen väestökirjanpito. Hän käytti ensimmäisten joukossa siirtolaisuushistorian tutkimuksessa hyväksi tietojenkäsittelyteknologiaa.

Kero kiteytti vuosikymmenten mittaisen tutkimustyönsä kahteen laajaan Siirtolaisuusinstituutin julkaisemaan kirjaan, *Suuren Länteen: Siirtolaisuus Suomesta Yhdysvaltoihin ja Kanadaan* (1996) ja *Suomalaisina Pohjois-Amerikassa: Siirtolaiselämää Yhdysvalloissa ja Kanadassa* (1997). Hän oli myös tienavaajana kun hän julkaisi tutkimuk-

Kuva: Eero Kuparinen.

sen Neuvosto-Karjalaa rakentamassa: Pohjois-Amerikan suomalaiset tekniikan tuojina 1930-luvun Neuvosto-Karjalassa, 1983.

Siirtolaisuusteeman ohella Reino Kero julkaisi tietokirjat Uuden maailman jättiläinen: Yhdysvaltain historia, yhdessä Auvo Kostiaisen ja Keijo Virtasen kanssa (1991) sekä *Intiaanien Amerikka* (1986). Eläkevuosinaan hän tutki myös synnyinseutunsa historiaa.

Reino Kero oli kouluttamassa tutkijapolvea, jonka jäsenet julkaisivat muuttoliikkeitä kymmenkunta väitöskirjaa, yli 60 pro gradu -tutkielmaa sekä sadoittain muita julkaisuja. Kero havaitsi jo 1966–1967 kiertäessään AS-*LA-Fulbright* -stipendiaattina Pohjois-Amerikan suomalaisseutuja, että arvokasta tutkimusaineistoa oli vielä runsaasti olemassa eri puolilla suurta mannerta. Mittava alkupe-*räisaineiston* kerääminen ja tallentaminen mm. mikrofilmeille alkoi 1960-luvun lopulla.

Nykyisin Turun yliopiston Teutori-kirjastossa sijaitseva siirtolaisuushistorian tutkimusarkisto on osoittautunut aarreitaksi koti- ja ulkomaisille tutkijoille. Yleisen historian oppiaineella ja Siirtolaisuusinstituutilla on ollut paljon yhteistyötä ja aineiston vaihtoa vuosien aikana. Kaukosiirtolaisuuden tutkimus voidaan lukea suomalaisen historiantutkimuksen kansainvälisimpiin ja näkyvimpiin kokonaisuuksiin. Tähän liittyen Kero osallistui esimerkiksi lukuisiin kansainvälisiin siirtolaisuuskonferensseihin.

Kero oli pidetty työyhteisön jäsen ja esimies. Vapaa-aikaansa hän vietti urheilun, luonnon ja metsästyksen parissa. Hän harrasti urheilua lapsuudesta asti ja perusti mm. oman urheiluseuran kotikylän nuorille. Myöhemmin harrastus jatkui omien poikien ja muiden Turun Urheiluliiton kestävyysjuoksijoiden valmentajana. Tärkeällä sijalla Keron harrastusten joukossa olivat myös metsästys ja varsinkin metsästyskoirien kasvatus. Mökillä ja kotona hän kasvatti erityisesti omenapuita ja alppiruusuja. Koti, perhe ja suku olivat keskeinen voimavara Reino Kerolle.

Auvo Kostiaisen ja Keijo Virtanen